Zorg & Welzijn Rivierenland

In-, door- en uitstroom

Erik Keppels
m.m.v. Paul den Boer

Nijmegen, 19 januari 2012

Deelrapportage 2

Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt

© 2012 Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt te Nijmegen.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the Publisher.

Inhoud

Inleiding 1

1 Instroom & aantal deelnemers 5
1.1 Instroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (II) 5
1.2 Instroom Academie voor Zorg en Welzijn (III) 7
1.3 Aantal deelnemers ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (IV) 7
1.4 Aantal deelnemers Academie voor Zorg en Welzijn (V) 8

2 Doorstroom: aantal switches ROC Rivor 11

3 Uitstroom 15
3.1 Uitstroom ROC Rivor (VI, VII, VIII) 15
3.1.1 Intern rendement: gediplomeerde uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (VI) 15
3.1.2 Extern rendement: uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (VII / VIII) 16
3.1.3 Prognose gediplomeerde uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn 2012-2015 (VII / VIII) 18
3.2 Uitstroom HAN (IX) 19
3.2.1 Intern rendement: gediplomeerde uitstroom HAN (IX) 19
3.2.2 Extern rendement: uitstroom naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (IX) 20
3.2.3 Prognose gediplomeerde uitstroom HAN sector Zorg en Welzijn 2012-2015 (IX) 20

Bijlage 23

Inleiding

In 2010 is het project “Een Leven Lang Leren in de Academie voor Zorg en Welzijn Rivierenland” gestart. In dat jaar is reeds een nulmeting uitgevoerd, gericht op de 1) ontwikkelingen in de in-, door-, en uitstroom van deelnemers, 2) arbeidsmarkt zorg en welzijn Rivierenland en 3) leren in leergemeenschappen binnen de Academie voor Zorg & Welzijn Rivierenland. Om het personeelsbeleid van de bij het project betrokken zorginstellingen beter te kunnen vormgeven is additionele informatie gewenst over een set van indicatoren met betrekking tot de eerste twee punten (zie kader).

Set van indicatoren, door de opdrachtgever bepaald

Macro niveau
- Demografische gegevens
  1. ontwikkeling bevolkingsgroei en vergrijzing
  2. verwachtingen rondom zorgvragen et cetera
- Economische situatie
  3. aantal vacatures Zorg en Welzijn
  4. ontwikkeling werkloosheid in deze sector

Rivierenland
- Arbeidsmarkt
  5. aanbod / werkzoekenden Zorg en Welzijn
  6. potentiële zij-instromers
  7. vacatures Zorg en Welzijn
- Uitstroom vanuit de opleidingen (mbo Zorg/MMZ – niveau 2-3-4 (BOL) / HBO Verpleegkunde (niveau 5)
  8. absolute aantallen
  9. opleidingsrendement (eventueel vanuit vmbo doorgerekend)
  10. beroepsrendement
- Zorgvraag
  11. relatie met demografische gegevens

Instellingsniveau
- Personele ontwikkeling
  12. huidig aantal medewerkers/functieniveau
  13. uitstroom (vanwege leeftijd en verloop)
  14. deeltijdfactor

Gegevens op instellingsniveau (indicatoren 12 t/m 14) zijn reeds door de – aan de Academie deelnemende – zorginstellingen verzameld als onderdeel van de leergang Strategische PersoneelsPlanning (SPP). In deze leergang is de aandacht vooral gericht geweest op het analyseren en ‘voorspellen’ van de huidige/benodigde/gewenste personele situatie op instellingsniveau.

Om die personele situatie beter in te kunnen schatten is additionele informatie nodig uit de 'omgeving', dus van ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in Rivierenland en Nederland in het algemeen (als referentiepunt). In dat kader brengt KBA Nijmegen de indicatoren 1 tot en met 11 in beeld. Dat wordt in twee fasen gedaan. De eerste fase richtte zich op de indicatoren 1 tot en met 7 en 11, oftewel op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt van zorg en welzijn in de regio Rivierenland. De opbrengsten van de eerste fase zijn in een eerder uitgebrachte deelrapportage gevangen. Deze deelrapportage bevat de opbrengsten uit de tweede fase en richt zich op de indicatoren 8 tot en met 10 en brengt het verloop van in-, door- en uitstroom van de opleidingen zorg en welzijn in de regio Rivierenland in beeld.

In-, door- en uitstroom: de indicatoren 8 tot en met 10 in detail

Om zicht te krijgen op de (potentiële) uitstroom van schoolverlaters naar de regionale arbeidsmarkt (indicatoren 8 tot en met 10) wordt de in-, door- en uitstroom in de beroepsonderwijskolom Zorg en Welzijn in de regio Rivierenland in kaart gebracht. Dit is in het gepresenteerde model schematisch weergegeven, waarbij de belangrijkste variabelen sector en regio worden onderscheiden (zie figuur 1). Let op! De in-, door- en uitstroom wordt in kaart gebracht uitsluitend van deelnemers uit instellingen die direct (als partner) verbonden zijn aan de Academie Zorg en Welzijn Rivierenland.

Figuur 1 - Model in-, door-, en uitstroom beroepsonderwijskolom Zorg en Welzijn Rivierenland

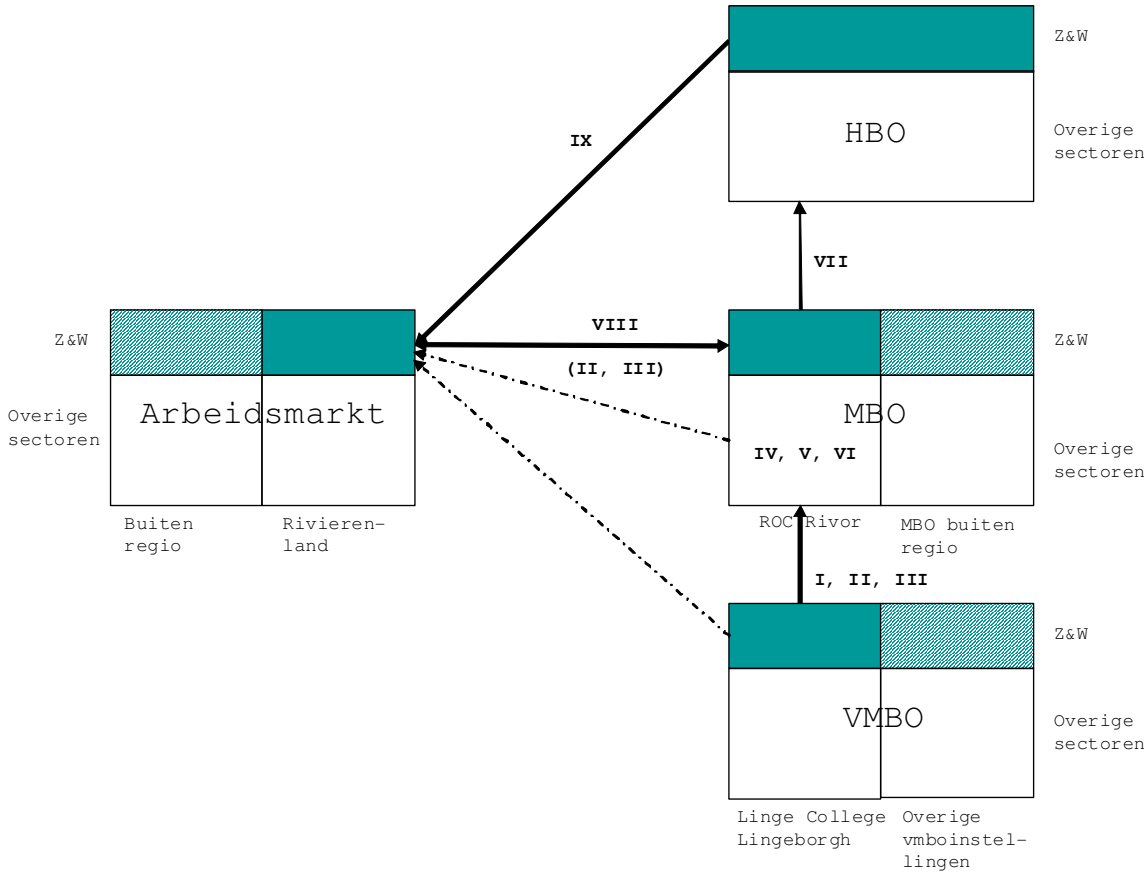

Op de vakken en de pijlen worden 'kengetallen' verzameld, zodat uiteindelijk de 'netto' doorstroom van deelnemers van vmbo, mbo en hbo naar de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn in de regio Rivierenland beschreven kan worden. Hierbij wordt aangesloten bij wat is ontwikkeld ten behoeve van de nulmeting voor de Academie voor Zorg en Welzijn Rivierenland. Het geschetste model geeft een eerste overzicht en wordt uitgewerkt in de volgende negen variabelen die in het model met Romeinse cijfers zijn aangeduid:

I *Instroom sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor vanuit het regionale vmbo*
In de Academie participeren twee vmbo instellingen: Rsg Lingecollege en Lingeborgh.

II / III *Instroom van deelnemers in mbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor (II) en in de Academie voor Zorg en Welzijn (III)*

IV / V *Ontwikkeling in het aantal deelnemers mbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor (IV) en in de Academie voor Zorg en Welzijn (V)*

VI *Opleidingsverlaters en intern rendement mbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor*

- *Opleidingsverlaters*

In lijn met de voor de nulmeting gehanteerde methodiek wordt het aantal opleidingsverlaters berekend.

- *Intern rendement*

Van deze 'opleidingsverlaters' wordt vervolgens het interne rendement berekend: welk percentage heeft een diploma van de opleiding behaald?

VII *Uitstroom deelnemers mbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor naar een hbo-opleiding sector Zorg en Welzijn.*

VIII *Uitstroom deelnemers mbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor naar de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn in de regio Rivierenland.*

IX *Uitstroom deelnemers hbo-opleidingen sector Zorg en Welzijn naar arbeidsmarkt Rivierenland*
In de Academie participeert één hbo-instelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Deze deelrapportage is in drie paragrafen ingedeeld: 1) instroom & aantal deelnemers, 2) doorstroom: aantal switches ROC Rivor en 3) uitstroom. In de (sub)paragraaftitels zijn de Romeinse cijfers van de variabelen opgenomen. De paragraaf over instroom omvat I, II, III, IV en V, de paragraaf over het aantal switches ROC Rivor is niet met één van bovenstaande variabelen weergegeven en de paragraaf over uitstroom omvat de overige variabelen VI, VII, VIII en IX.

1 Instroom & aantal deelnemers

1.1 Instroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (II)

Voor het bepalen van de instroom van deelnemers in de opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor is gebruik gemaakt van gegevens uit de Basisregistratie Onderwijsnummer (BRON). Voor het jaarlijks bepalen van het aantal ingestroomde deelnemers wordt uitgegaan van de volgende definitie.

> Tot een ingestroomde deelnemer wordt een deelnemer gerekend die op 1 oktober van een bepaald jaar bij één van de opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor is ingeschreven en die op 1 oktober van het daar aan voorafgaande jaar niet bij één van de opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor was ingeschreven.

In overzicht 1 zijn de ingestroomde deelnemers per opleiding van de sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor weergegeven. Ten opzichte van de nulmeting zijn de cijfers voor 2010 toegevoegd.

Overzicht 1 – Aantal ingestroomde deelnemers in opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor naar opleiding en leerweg[1] (peildata 1 oktober 2007, 2008, 2009 en 2010)[2]

		2007	2008	2009[3]	2010
Zorghulp 1	BOL	0	0	0	0
	BBL	15	4	10	0
Helpende zorg en welzijn 2	BOL	57	36	46	51
	BBL	19	28	33	33
Verzorgende 3	BOL	12	22	10	22
	BBL	53	30	40	69
Verpleegkundige 4	BOL	13	13	20	8
	BBL	1	3	2	48
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BOL	19	45	36	23
	BBL	1	7	4	5
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BOL	28	25	23	31
	BBL	16	6	21	13
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BOL	3	8	5	4
	BBL	23	8	15	12
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatsch. zorg)	BOL	2	5	10	3
	BBL	0	12	9	25
Onderwijsassistent 4	BOL	10	14	7	22
	BBL	0	1	1	0
Totaal	BOL	**144**	**168**	**157**	**164**
	BBL	**128**	**99**	**135**	**205**

1 Deeltijd BOL is tot BBL gerekend.
2 Bron: BRON.
3 De cijfers voor 2009 kunnen iets gewijzigd zijn ten opzichte van de nulmeting. Voor dit overzicht zijn de definitieve BRON-cijfers gebruikt, terwijl in de nulmeting voorlopige BRON-cijfers zijn gebruikt.

Uit overzicht 1 vallen twee zaken op:

- de instroom in de BOL blijft over de jaren 2007 tot en met 2010 redelijk constant. Dat blijkt vooral als we het totaal aantal ingestroomde deelnemers in de zorg- en welzijnopleidingen bekijken. In de jaren van 2007 tot en met 2010 bedraagt dit respectievelijk 144, 168, 157 en 164;
- de instroom in de BBL is in het jaar 2010 flink gestegen en bedraagt 205 deelnemers voor het totaal van betreffende opleidingen van de sector Zorg & Welzijn. In de jaren 2007 tot en met 2009 bedroeg het totaal aantal ingestroomde deelnemers respectievelijk 128, 99 en 138.
  Twee opleidingen zijn hoofdverantwoordelijk voor de forse stijging van de BBL-instroom: Verzorgende en Verpleegkundige. Uit overzicht 3 zal blijken dat deze opleidingen vooral of uitsluitend Academie-deelnemers bevatten. Mogelijk hebben het bestaan van en de inspanningen gepleegd door de Academie geleid tot de extra instroom van deelnemers.

Instroom sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor vanuit het regionale vmbo (I)

Voor een deel komt de instroom in de opleidingen sector Zorg & Welzijn ROC Rivor uit de regionale vmbo-instellingen Lingecollege en Lingeborgh. Deze twee vmbo-instellingen participeren in de Academie voor Zorg & Welzijn Rivierenland Er is een instrument voor vmbo decanen ontwikkeld om zicht te krijgen op de instroom vanuit het regionale vmbo naar de opleidingen Zorg & Welzijn van ROC Rivor. In oktober 2010 is de informatie met behulp van dit instrument verzameld voor het schooljaar 2009-2010, in oktober 2011 voor het schooljaar 2010-2011. Overzicht 2 geeft de belangrijkste informatie voor beide schooljaren beknopt weer.

Overzicht 2 – Instroom vmbo leerlingen Lingeborgh en Lingecollege

	Vmbo Lingeborgh		**Vmbo Lingecollege**	
	2009-2010	**2010-2011**	**2009-2010**	**2010-2011**
Instroom naar sector Zorg & Welzijn ROC Rivor	**10**	**19**	**45**	**31**
Zorghulp 1	-	n.b.	-	-
Helpende zorg en welzijn 2	3	n.b.	12	11
Verzorgende 3	1	n.b.	3	-
Verpleegkundige 4	-	n.b.	2	4
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	2	n.b.	16	3
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	1	n.b.	-	8
Medewerker maatschappelijke zorg 3	-	n.b.	-	-
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatschappelijke zorg)	1	n.b.	-	-
Onderwijsassistent 4	2	n.b.	12	5
Totale uitstroom vmbo	**177**	**167**	**351**	**310**

1.2 Instroom Academie voor Zorg en Welzijn (III)

In overzicht 3 is de instroom van deelnemers in de Academie voor Zorg & Welzijn voor de kalenderjaren 2010 en 2011 weergegeven. Voor het bepalen van de instroom is gebruik gemaakt van gegevens die door de Academie zelf worden geregistreerd.

Het eerste jaar van de Academie kende een instroom van 154 deelnemers. Dit is circa een derde gedaald in 2011 naar 100 deelnemers. De instroom in de opleiding Verzorgende 3 is gedaald van 89 naar 62, in de opleiding Verpleegkundige 4 van 47 naar 38 en de opleiding Helpende zorg en welzijn heeft zelfs helemaal geen instroom meer in de Academie.

Overzicht 3 – Instroom in de Academie voor Zorg & Welzijn in 2010 en 2011

		2010*	2011*
Zorghulp 1	BBL	-	-
Helpende zorg en welzijn 2	BBL	29	-
Verzorgende 3	BBL	78	62
Verpleegkundige 4	BBL	47	38
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BBL	-	-
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BBL	-	-
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BBL	-	-
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatschappelijke zorg)	BBL	-	-
Onderwijsassistent 4	BBL	-	-
Totaal	BBL	**154**	**100**

** Betreft het kalenderjaar. Instroom in februari en oktober zijn bij elkaar opgeteld.*

1.3 Aantal deelnemers ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (IV)

Voor het bepalen van de ontwikkelingen in het aantal deelnemers in de opleidingen sector Zorg & Welzijn is gebruik gemaakt van gegevens uit de Basisregistratie Onderwijsnummer (BRON). Er is gekeken naar de deelnemers die op 1 oktober 2006, 2007, 2008, 2009 en 2010 bij één van de opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor stonden ingeschreven, zie overzicht 4. Twee zaken vallen op:

- Het aantal BOL-deelnemers is de laatste jaren gedaald van 568 in 2006 naar 412 in 2010. Gezien de stabiele instroom in de BOL-opleidingen (zie paragraaf 1.1) is dit opmerkelijk. Mogelijk was de instroom voor 2007 hoger dan in de jaren vanaf 2007. De deelnemers uit de cohorten van voor 2007 verlaten dan immers geleidelijk de school, waardoor het totaal aantal deelnemers daalt. Indien de instroom in de jaren voorafgaand aan 2007 ongeveer gelijk is aan de instroom in de jaren daarna, dan is de daling van het aantal deelnemers waarschijnlijk veroorzaakt door een hoog aantal uitvallers of switchers naar een andere sector in de periode 2007-2010.
- Het aantal BBL-deelnemers is redelijk stabiel in de periode 2006-2009, maar is flink gestegen in 2010. Dit komt overeen met het beeld van de instroom uit paragraaf 1.1. We zien logischerwijs wederom dat vooral de opleidingen Verzorgende en Verpleegkunde verantwoordelijk zijn voor deze stijging.

Overzicht 4 – Aantal deelnemers in opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor naar opleiding en leerweg[4] (peildata 1 oktober 2006, 2007, 2008, 2009 en 2010)[5]

		2006	2007	2008	2009[6]	2010
Zorghulp 1	BOL	0	0	0	0	0
	BBL	10	17	4	10	0
Helpende zorg en welzijn 2	BOL	103	101	69	76	85
	BBL	15	20	36	36	47
Verzorgende 3	BOL	35	29	33	31	54
	BBL	83	102	89	85	120
Verpleegkundige 4	BOL	80	64	52	58	44
	BBL	3	3	6	6	56
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BOL	148	96	109	101	85
	BBL	24	9	10	9	9
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BOL	202	142	113	56	77
	BBL	51	49	48	33	27
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BOL	-	11	13	11	9
	BBL	-	23	24	22	25
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatsch. zorg)	BOL	-	17	21	29	18
	BBL	-	0	15	24	43
Onderwijsassistent 4	BOL	-	25	32	33	40
	BBL	-	0	1	2	0
Totaal	BOL	**568**	**485**	**442**	**395**	**412**
	BBL	**195**	**223**	**233**	**227**	**327**

1.4 Aantal deelnemers Academie voor Zorg en Welzijn (V)

In overzicht 5 is het aantal actieve deelnemers op 1 oktober 2010 en 2011 in de Academie weergegeven. Het aantal deelnemers is in 2011 met 51 gestegen ten opzichte van 2010 en bedraagt in 2011 205 deelnemers. Eerder hebben we al laten zien dat de instroom van nieuwe deelnemers in de academie was gedaald naar 100 deelnemers. Deze nieuwe instroom opgeteld bij de 154 deelnemers uit 2010 maakt samen een potentieel van 254 deelnemers voor het jaar 2011. Aangezien er 205 deelnemers op 1 oktober 2011 actief zijn (zie overzicht 5) valt hieruit af te leiden dat er 49 (=254-205) deelnemers uit 2010 uitgestroomd zijn in 2011. Het gaat om 35 uitstromers van de opleiding Verzorgende en 14 van Verpleegkunde. Het is niet duidelijk of het hier gaat om gediplomeerde of ongediplomeerde uitstroom. Normaal gesproken duren de Verzorgende en Verpleegkundige opleidingen respectievelijk 3 en 4 jaar en is uitstroom na 1 jaar ongediplomeerd. Echter, veel deelnemers volgen in de Academie een verkort traject. Het kan dus ook om gediplomeerde uitstroom gaan.

4 Deeltijd BOL is tot BBL gerekend.
5 Bron: BRON.
6 De cijfers voor 2009 kunnen iets gewijzigd zijn ten opzichte van de nulmeting. Voor dit overzicht zijn de definitieve BRON-cijfers gebruikt, terwijl in de nulmeting voorlopige BRON-cijfers zijn gebruikt.

Overzicht 5 – Aantal deelnemers Academie voor Zorg & Welzijn in 2010 en 2011

		2010*	2011*
Zorghulp 1	BBL	-	-
Helpende zorg en welzijn 2	BBL	29	29
Verzorgende 3	BBL	78	105
Verpleegkundige 4	BBL	47	71
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BBL	-	-
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BBL	-	-
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BBL	-	-
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatschappelijke zorg)	BBL	-	-
Onderwijsassistent 4	BBL	-	-
Totaal	BBL	**154**	**205**

** Betreft het aantal deelnemers dat op 1 oktober ingeschreven staat.*

2 Doorstroom: aantal switches ROC Rivor

Voor het bepalen van de ontwikkelingen in de doorstroom van deelnemers ROC Rivor wordt gekeken naar het aantal deelnemers dat switcht van en naar opleidingen sector Zorg & Welzijn. Een deelnemer kan switchen binnen hetzelfde opleidingsniveau (horizontaal), maar ook naar een hoger of lager opleidingsniveau (verticaal). Een deelnemer kan met of zonder diploma switchen. Om het aantal switches te bepalen is gebruik gemaakt van gegevens uit de Basisregistratie Onderwijsnummer (BRON).

In de BRON-bestanden wordt van vier opeenvolgende jaren (uitgaande van de peildatum 1 oktober) nagegaan hoeveel deelnemers van en naar de opleidingen sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor een switch hebben gemaakt. In figuur 1 (zie bijlage) zijn de switches afgebeeld voor de periode 2006 t/m 2009, in figuur 2 voor 2007 t/m 2010. Door deze twee figuren met elkaar te vergelijken krijgen we een beeld van de ontwikkelingen in het aantal switches en specifieke switchpatronen van deelnemers in opleidingen van de sector Zorg & Welzijn bij ROC Rivor.

Figuur 2 - Switches[7] van en naar de opleidingen sector Zorg & Welzijn ROC Rivor in de periode van 1 oktober 2007 tot en met 1 oktober 2010

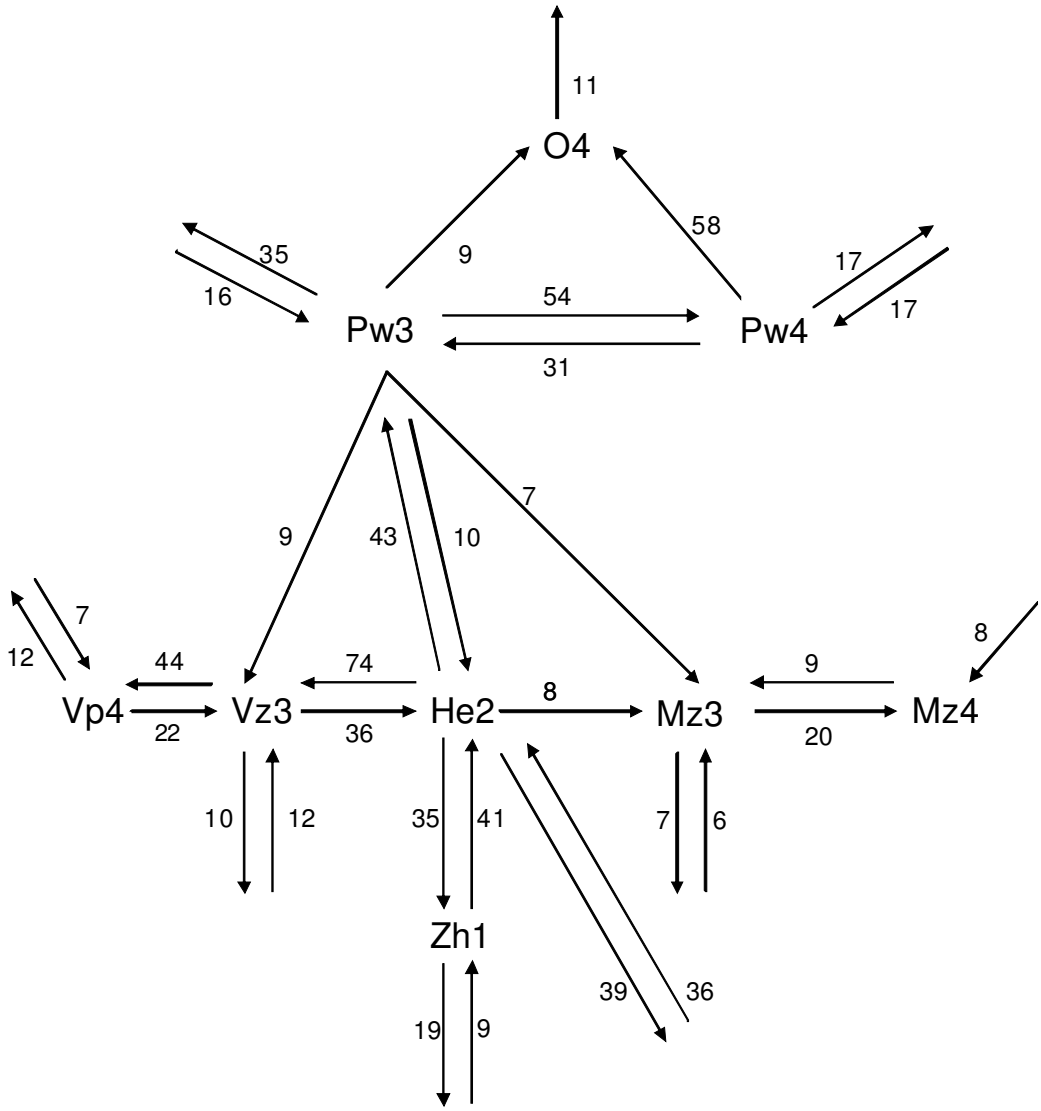

7 Een stroom wordt afgebeeld indien deze meer dan 5 switches bevat. Vandaar dat de som van de switches in het stroomschema kleiner is dan 852, namelijk 771.

Belangrijkste veranderingen in het aantal switches (periode 2006-2009 versus 2007-2010)

- In de periode 2006-2009 waren er in totaal 906 switches, in de periode 2007-2010 in totaal 852. Er is dus sprake van een lichte daling (6%) van het totaal aantal switches.
- De opstroom binnen de sector zorg is toegenomen. Het aantal switches van Helpende (2) naar Verzorgende (3) is gestegen van 55 naar 74, van Verzorgende (3) naar Verpleegkundige (4) van 26 naar 44.
- Het aantal deelnemers dat 'wegswitcht' uit de opleiding (Sociaal) Pedagogisch Werker (3) naar overige opleidingen is gedaald van in totaal 157 naar 124.
- Het aantal switches van (Sociaal) Pedagogisch Werker (4) naar Maatschappelijke Zorg (4) bedroeg in de periode 2006-2009 nog 22, in de periode 2007-2010 is deze stroom niet meer aanwezig (of bedraagt minder dan 6).
- Het aantal switches van (Sociaal) Pedagogisch Werker (4) naar Onderwijsassistent (4) is gedaald van 95 naar 58. Het is niet duidelijk of dit een 'echte' verandering in switchpatroon betreft of puur een administratieve achtergrond heeft (zie ook voetnoot 15 onder figuur 1 in de bijlage voor meer informatie).

3 Uitstroom

3.1 Uitstroom ROC Rivor (VI, VII, VIII)

Deze subparagraaf over de uitstroom van ROC Rivor is in drie delen opgesplitst. Allereerst gaan we na hoeveel deelnemers de opleidingen in de sector Zorg & Welzijn van ROC Rivor met een diploma verlaten (par. 3.1.1). Vervolgens wordt de uitstroombestemming van gediplomeerden uiteengezet. Welk percentage studeert door en welk percentage treedt toe tot de arbeidsmarkt (par. 3.1.2)? Met behulp van deze uitkomsten en de instroomcijfers uit paragraaf 1 wordt vervolgens een prognose gemaakt van de gediplomeerde uitstroom voor de jaren 2012-2015 (par. 3.1.3).

3.1.1 Intern rendement: gediplomeerde uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn (VI)

In lijn met de voor de nulmeting gehanteerde methodiek wordt het aantal opleidingsverlaters berekend. Het betreft hier dus niet per se de deelnemers die het onderwijs verlaten, maar zij die de opleiding verlaten. Van deze 'opleidingsverlaters' wordt vervolgens het interne rendement berekend: welk percentage heeft een diploma van de opleiding behaald?

In overzicht 7 is het aantal opleidingsverlaters per 1 oktober 2010 weergegeven. Met behulp van BRON is nagegaan welke deelnemers op 1 oktober 2009 stonden ingeschreven en op 1 oktober 2010 niet meer. Van deze opleidingsverlaters is nagegaan wie er in bezit is van een diploma en wie niet. Het interne rendement is het aantal opleidingsverlaters met diploma ten opzichte van het totaal aantal opleidingsverlaters.

Het interne rendement voor de *bol* bedraagt *71 procent* en voor de *bbl 80 procent*. De opleiding Medewerker maatschappelijke zorg (3) springt er in negatieve zin uit. Gemiddeld (bbl + bol samen) behaalt slechts 31 procent een diploma. Ook de bol-opleidingen van Helpende zorg en welzijn (2) en Verpleegkundige (4) presteren met respectievelijk 50 procent en 54 procent relatief slecht.

Overzicht 7 – Aantal opleidingsverlaters 1 okt. 2009 – 1 okt. 2010 met en zonder diploma, naar opleiding en leerweg[8,9,10]

		aantal opleidingsverlaters	opleidingsverlaters met diploma	opleidingsverlaters zonder diploma	Interne rendement %
Zorghulp 1	BOL	-	-	-	-
	BBL	32	27	5	84%
Helpende zorg en welzijn 2	BOL	26	13	13	50%
	BBL	26	24	2	92%
Verzorgende 3	BOL	5	5	0	100%
	BBL	30	25	5	83%
Verpleegkundige 4	BOL	13	7	6	54%
	BBL	2	2	0	100%
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BOL	26	20	6	77%
	BBL	3	3	0	100%
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BOL	17	15	2	88%
	BBL	26	21	5	81%
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BOL	5	2	3	40%
	BBL	8	2	6	25%
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatschappelijke zorg)	BOL	7	6	1	86%
	BBL	8	6	2	75%
Onderwijsassistent 4	BOL	15	13	2	87%
	BBL	2	0	2	0%
Totaal	BOL	114	81	33	71%
	BBL	137	110	27	80%

3.1.2 Extern rendement: uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (VII / VIII)

Aan 209 in het schooljaar 2010/2011 gediplomeerde deelnemers van de opleidingen Zorg en Welzijn bij ROC Rivor is na diplomering gevraagd wat hun plannen zijn: ga je doorstuderen of ga je de arbeidsmarkt op? Tien deelnemers wisten nog niet wat ze wilden doen. Van de overige 199 gediplomeerde deelnemers zijn de intenties in overzicht 8 weergegeven.

8 Uitgaande van het aantal deelnemers dat op 1 oktober 2009 stond ingeschreven. Deeltijd BOL is tot BBL gerekend.
9 Bron: BRON.
10 Het diploma heeft betrekking op het hoogstbehaalde diploma, ongeacht *wanneer* deze is behaald. Gevolg daarvan kan zijn dat het weergegeven behaalde diploma niet van die opleiding is waarop de deelnemer op 1 oktober van het betreffende schooljaar stond ingeschreven. Met een extra analyse op de BRON-bestanden is het *niveau* van het diploma achterhaald en is overzicht 7 daarop gecorrigeerd. Bij benadering geeft overzicht 7 nu dus *wel* weer van welke opleiding een deelnemer zijn diploma heeft behaald.

Overzicht 8 – Intenties van gediplomeerde deelnemers opleidingen Zorg & Welzijn ROC Rivor, 2010/2011; inclusief onderscheid naar leerweg (N = aantal respondenten)

		doorstuderen			arbeids-markt	
		HBO	MBO ROC Rivor	Ander MBO		N (100%)
Zorghulp 1	BOL	-	-	-	-	**-**
	BBL	-	50%	-	50%	**4**
Helpende zorg en welzijn 2	BOL	-	60%	4%	36%	**25**
	BBL	-	13%	13%	73%	**15**
Verzorgende 3	BOL	-	38%	19%	44%	**16**
	BBL	-	2%	-	98%	**50**
Verpleegkundige 4	BOL	-	-	-	100%	**9**
	BBL	-	-	-	100%	**10**
Pedagogisch werker 3 (incl. SPW 3)	BOL	-	30%	-	70%	**10**
	BBL	-	10%	10%	80%	**10**
Pedagogisch werker 4 (incl. SPW 4)	BOL	24%	6%	-	71%	**17**
	BBL	13%	-	7%	80%	**15**
Medewerker maatschappelijke zorg 3	BOL	-	**-**	-	-	-
	BBL	-	50%	-	50%	**4**
Medewerker gehandicaptenzorg of volwassenenwerk 4 (maatsch. zorg)	BOL	33%	-	-	67%	**3**
	BBL	-	-	17%	83%	**6**
Onderwijsassistent 4	BOL	80%	-	-	20%	**5**
	BBL	-	**-**	-	-	-
Totaal	BOL	**10%**	**30%**	**4%**	**55%**	**89**
	BBL	**2%**	**5%**	**5%**	**88%**	**110**

Bijna driekwart van deze groep gediplomeerde deelnemers (bol + bbl gezamenlijk) gaat de arbeidsmarkt op en ruim een kwart is van plan door te studeren. Die laatste groep is als volgt samengesteld. Zes procent stroomt door naar het hbo en 22 procent stroomt door binnen het mbo (het merendeel blijft op ROC Rivor).

De opleidingen Zorghulp (1), Helpende zorg en welzijn (2) en Medewerker maatschappelijke zorg (3) vallen op door het grote percentage (50%) dat door blijft studeren (op het mbo). Uit een nadere analyse van de cijfers blijkt dat een 'Zorghulp' kiest voor 'Helpende' en een 'Helpende' voor 'Verzorgende', 'Pedagogisch werker (3)' of 'Medewerker maatschappelijke zorg (3)'. Voor de afgestudeerde medewerker maatschappelijke zorg op niveau 3 is dit op basis van de ingevulde enquête niet te zeggen, maar het meest waarschijnlijke scenario is dat zij in de sector welzijn blijven en kiezen voor de opleiding maatschappelijke zorg of pedagogisch werker op niveau 4.
Eveneens opvallend is de opleiding Onderwijsassistent (4). Tachtig procent stroomt namelijk door naar het hbo, waarbij wel moet worden opgemerkt dat slechts vijf gediplomeerden zijn bevraagd.

Naar leerweg bekeken valt op dat relatief meer bbl-ers ten opzichte van de bol-ers direct na diplomering toetreden tot de arbeidsmarkt (88% vs. 55%). Dat houdt dus automatisch in dat meer bol-ers dan bbl-ers er voor kiezen om door te studeren (45% vs. 12%).

3.1.3 Prognose gediplomeerde uitstroom ROC Rivor sector Zorg en Welzijn 2012-2015 (VII / VIII)

In dit gedeelte wordt een prognose gegeven van de verwachte jaarlijkse gediplomeerde uitstroom van de opleidingen in de sector Zorg en Welzijn van ROC Rivor voor de periode 2012-2015. In een eerder verschenen analyse van de arbeidsmarkt van de sector Zorg en Welzijn in Rivierenland is een prognose gemaakt van de verwachte vraag naar werknemers. Met de prognose van de gediplomeerde uitstroom wordt ingeschat in hoeverre vanuit ROC Rivor voldaan kan worden aan de vraag naar werknemers.

Om de prognose van de gediplomeerde uitstroom te synchroniseren met de prognose van de arbeidsmarktvraag wordt hier geen onderscheid gemaakt naar leerweg. De prognose voor de uitstroom wordt berekend door per opleiding de gemiddelde instroom in de laatste jaren te vermenigvuldigen met het interne rendement. Van de instroom per jaar 2007-2010 (zie overzicht 1) is het gemiddelde voor de gehele periode 2007-2010 berekend. Het interne rendement uit overzicht 7 is per opleiding herberekend door bol en bbl bij elkaar op te tellen. Het resultaat is in de eerste drie kolommen van overzicht 9 weergegeven.
Niet alle gediplomeerde opleidingsverlaters zullen toetreden tot de arbeidsmarkt. Een deel zal doorstuderen op het mbo of hbo. Eerder is in overzicht 8 weergegeven welk percentage van de gediplomeerden de arbeidsmarkt betreden. Door rekening te houden met deze percentages kunnen we een grove inschatting maken hoeveel gediplomeerden van ROC Rivor beschikbaar komen voor de arbeidsmarkt voor Zorg & Welzijn in Rivierenland (laatste kolom in overzicht 9). We gaan er daarbij van uit dat alle toetreders tot de arbeidsmarkt naar Rivierenland gaan. In werkelijkheid zal dit niet zo zijn, echter andersom zullen ook gediplomeerden van andere ROC's naar Rivierenland gaan om werk te vinden. De aanname is dat beide effecten ongeveer even groot zijn.

Naar verwachting zullen alle opleidingen bij elkaar opgeteld circa 155 gediplomeerden de arbeidsmarkt Rivierenland betreden. Dit is een grove schatting. Als we rekening houden met fluctuaties in de instroom tussen 2007 en 2010 – en veronderstellen dat het interne rendement en het deel van de gediplomeerden dat de arbeidsmarkt betreedt redelijk robuust zijn en derhalve niet veranderen – dan zal de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom schommelen tussen de 140 en 190 personen.

Overzicht 9 – Prognose gediplomeerde uitstroom 2012-2015 naar de arbeidsmarkt Rivierenland per opleiding sector Zorg & Welzijn ROC Rivor

	Gem. instroom 2007-2010	Interne rendement '09-'10	Prognose jaarlijkse gediplomeerde uitstroom 2012-2015	Prognose jaarlijkse gedipl. uitstroom 2012-2015 naar arbeidsmarkt Rivierenland
Zorghulp 1	7	84%	6	3
Helpende zorg en welzijn 2	76	71%	54	27
Verzorgende 3	65	86%	55	47
Verpleegkundige 4	27	60%	16	16
PW 3 (incl. SPW 3)	35	79%	28	21
PW 4 (incl. SPW 4)	41	84%	34	26
MZ 3	20	31%	6	3
MZ 4	17	80%	13	10
Onderwijsassistent 4	14	76%	10	2
Totaal	**302**	**74%**	**222**	**155**

3.2 Uitstroom HAN (IX)

In de Academie participeert één hbo-instelling: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Van deze hogeschool gaan we na hoe groot de gediplomeerde uitstroom is van de opleidingen Verpleegkunde, Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD). Tevens wordt een prognose gemaakt van de gediplomeerde uitstroom voor de jaren 2012-2015, alsmede voor het deel dat de arbeidsmarkt (in Rivierenland) betreedt.

3.2.1 Intern rendement: gediplomeerde uitstroom HAN (IX)

De gediplomeerde uitstroom in de schooljaren '05-'06 tot en met '09-'10 is in overzicht 10 weergegeven. Gemiddeld bedraagt deze voor de drie opleidingen in totaal circa 600 per jaar. De opleiding SPH van de HAN levert jaarlijks zo'n 300 gediplomeerden af, Verpleegkunde circa 200 gediplomeerden MWD circa 100 gediplomeerden.

Overzicht 10 – Gediplomeerde uitstroom HAN van de schooljaren '05-'06 tot en met '09-'1011

	Gediplomeerde uitstroom				
	'05-'06	**'06-'07**	**'07-'08**	**'08-'09**	**'09-'10**
HBO Verpleegkunde 5	224	229	204	169	198
HBO Sociaal Pedagogische Hulpverlening 5	261	294	340	317	274
HBO Maatschappelijk Werk en Dienstverlening 5	74	100	128	78	86
Totaal	**559**	**623**	**672**	**564**	**558**

** Bron: www.hbo-raad.nl.*

11 Op basis van de periode 1 oktober jaar T tot 1 oktober jaar T+1.

3.2.2 Extern rendement: uitstroom naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (IX)

In de HBO-monitor van de HBO-raad zijn gediplomeerden uit heel Nederland van het schooljaar '08-'09 anderhalf jaar na het behalen van hun diploma gevraagd naar hun maatschappelijke positie op dat moment. Circa 80 procent van de bevraagde gediplomeerde Verpleegkundigen geeft aan zich te begeven op de arbeidsmarkt (werkend of werkloos), circa 8 procent volgt nog een studie en 11 procent doet 'iets anders'. Van de gediplomeerden SPH bevindt 85 procent zich anderhalf jaar na diplomering op de arbeidsmarkt, van de gediplomeerden MWD zijn dit er 89 procent

Overzicht 11 – Maatschappelijke positie van gediplomeerden '08-'09 anderhalf jaar na diplomering

	Uitstroombestemming			
	Arbeids-markt	**Studie**	**Anders**	**Respons (N=100%)**
HBO Verpleegkunde 5	80%	8%	11%	2.235
HBO Sociaal Pedagogische Hulpverlening 5	85%	7%	8%	2.820
HBO Maatschappelijk werk en dienstverlening 5	89%	6%	4%	1.990

** Bron: HBO-monitor.*

3.2.3 Prognose gediplomeerde uitstroom HAN sector Zorg en Welzijn 2012-2015 (IX)

Let op!
Vooralsnog is geen goede schatting te maken van het aantal gediplomeerden dat zal toetreden tot de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn in Rivierenland. Het lijkt wel duidelijk dat het maar om een klein deel zal gaan. De prognose in deze paragraaf heeft daarom betrekking op de uitstroom naar de arbeidsmarkt sec en niet specifiek naar die van Rivierenland.
Slechts een beperkt deel van de jaarlijks gediplomeerden van de drie HAN-opleidingen zal de arbeidsmarkt van Rivierenland op gaan. De concurrentie van de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn in Arnhem e.o. en Nijmegen e.o. is naar verwachting erg groot, gezien het aanbod van zorginstellingen in deze gebieden en de aantrekkingskracht van de twee steden. Daarentegen zullen ook gediplomeerden van andere hogescholen de arbeidsmarkt van Rivierenland betreden.

Op een gelijke wijze als voor ROC Rivor (vergelijk overzicht 9) is voor de drie HAN-opleidingen een prognose gemaakt van de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom 2012-2015 naar de arbeidsmarkt, zie overzicht 12. De instroomcijfers, afkomstig van de HAN zelf, zijn voor de jaren 2007 tot en met 2010 gemiddeld. Cijfers over het interne rendement zijn afkomstig van de HBO-raad. Het rendement geeft aan welk deel van ingestroomde deelnemers binnen 5 jaar een einddiploma heeft behaald. De rendementcijfers van de instroomcohorten '01-'02 tot en met '04-'05 zijn gemiddeld, zie de tweede kolom in overzicht 12. Op basis van de gemiddelde instroom en het gemiddelde rendement wordt de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom voor de periode 2012-2015 geprognosticeerd. Door rekening te houden met het deel dat anderhalf jaar na diplomering zich bevindt op de arbeidsmarkt (zie overzicht 11) hebben we een inschatting gemaakt van de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt voor de periode 2012-2015.

Bij elkaar opgeteld leveren de drie opleidingen naar verwachting circa 743 gediplomeerden af die de arbeidsmarkt zullen betreden. Dit is een grove schatting. Als we rekening houden met fluctuaties in de instroom tussen 2007 en 2010, en veronderstellen dat het interne rendement en het deel van de gediplomeerden dat de arbeidsmarkt betreedt redelijk robuust zijn (en derhalve niet veranderen), dan zal de jaarlijkse gediplomeerde uitstroom schommelen tussen de 680 en 830 personen.

Overzicht 12 – Prognose gediplomeerde uitstroom 2012-2015 naar de arbeidsmarkt voor de opleidingen Verpleegkundige, SPH en MWD van de HAN

	Gem. instroom 2007-2010[12]	**Gem. interne rendement '01-'05[13]**	**Prognose jaarlijkse gediplomeerde uitstroom 2012-2015**	**Prognose jaarlijkse gediplomeerde uitstroom 2012-2015 naar arbeidsmarkt (≠ Rivierenland!)**
HAN – Verpleegkundige 5	357	59%	211	169
HAN – SPH 5	666	67%	446	379
HAN – MWD 5	333	66%	219	195
Totaal	1.356	65%	876	743

** Bron: HAN / www.hbo-raad.nl.*

12 Jaarlijkse instroom is gebaseerd op het aantal actieve deelnemers op 1 oktober dat in het jaar voorafgaand aan 1 oktober is ingestroomd.

13 Aandeel van de ingestroomde deelnemers uit de cohorten '01-'02 tot en met '05-'06 dat binnen 5 jaar na instroom een einddiploma heeft behaald.

Bijlage

Figuur 1 - Switches[14] van en naar de opleidingen sector Zorg & Welzijn ROC Rivor in de periode van 1 oktober 2006 tot en met 1 oktober 2009[15]

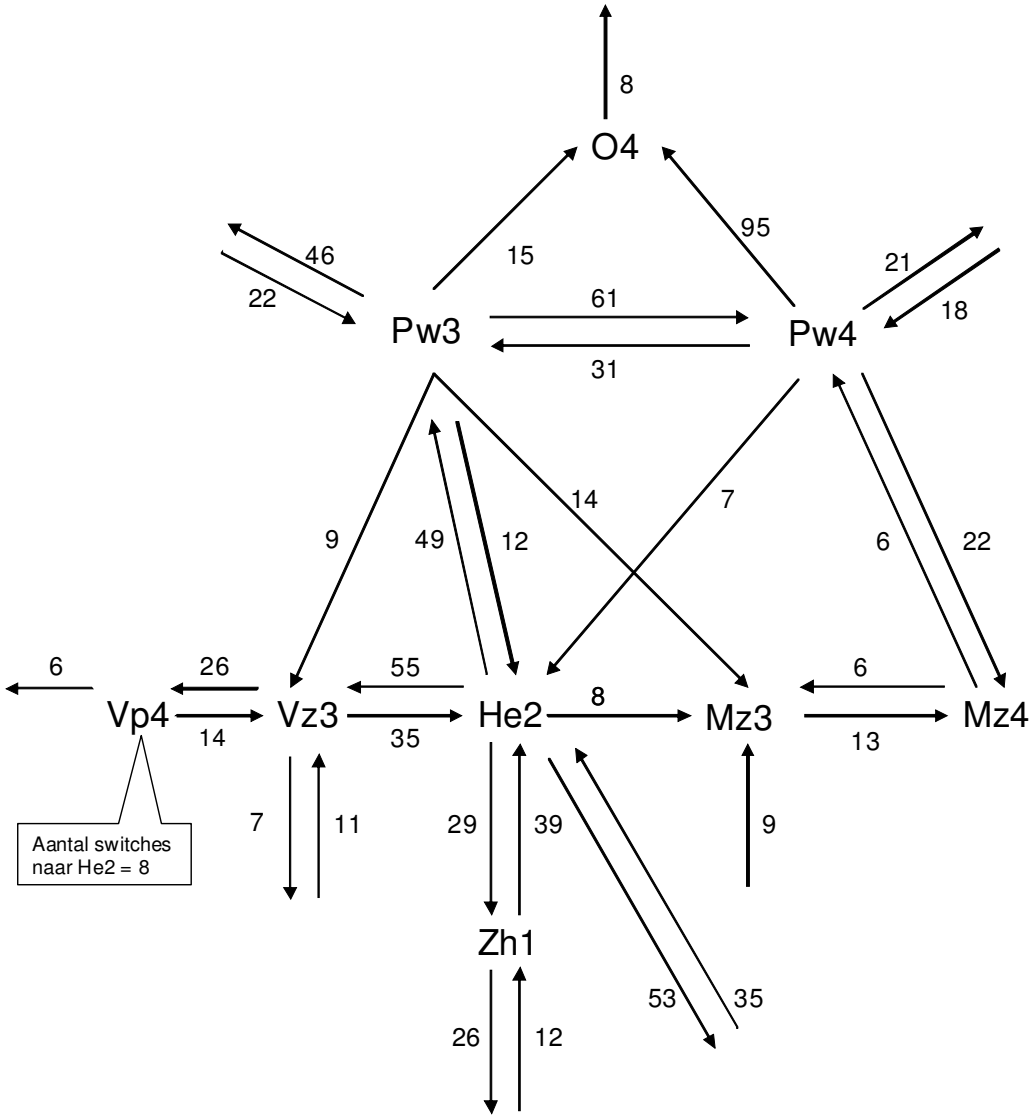

14 Een stroom wordt afgebeeld indien deze meer dan 5 switches bevat. Vandaar dat de som van de switches in het stroomschema kleiner is dan 906, namelijk 828.

15 Het aantal switches is bepaald met behulp van de definitieve BRON-foto 2009 van DUO. In de nulmeting is de 2e voorlopige BRON-foto gebruikt. Dit heeft geleid tot een aantal veranderingen. Meest opvallende verandering is het aantal switches van (Sociaal) Pedagogisch werker 4 naar Onderwijsassistent 4 (was 19, nu 95). Nadere analyse heeft laten zien dat deze deelnemers achteraf zijn ingeschreven als examendeelnemers. De switch lijkt daarmee een administratieve achtergrond te hebben.